

LUKAS

9:49-10:20

Jezus onderwijst over de houding en toewijding van Zijn volgelingen en zendt de zeventig uit.

GELEZEN UIT

Herziene Statenvertaling

BELUISTER OF BEKIJK

versvoorvers.org/lukas/9-49-10-20

BELUISTER OF BEKIJK

Inhoud

1	Uniek materiaal in Lukas en de reisroute	5 min	4
2	Demonen uitdrijven buiten de discipelkring	5 min	6
3	Wie niet tegen ons is, is voor ons	4 min	8
4	Jezus richt Zich op Jeruzalem en Zijn dood	2 min	11
5	Jezus wordt afgewezen in Samaria	4 min	12
6	De vurige ijver van Jakobus en Johannes	2 min	14
7	Tekstvarianten rond Jezus' bestraffing	2 min	15
8	Elia en het vuur uit de hemel	4 min	16
9	IJver zonder de Geest van Jezus	4 min	18
10	Drie kandidaten om Jezus te volgen	4 min	21
11	De kosten van het volgen van Jezus	4 min	23
12	'Laat mij eerst' en uitgesteld volgen	3 min	26
13	Laat de doden hun doden begraven	3 min	21
14	Afscheid nemen en de roeping van Elisa	2 min	29

15	Niet achteromkijken bij het volgen	4 min	30
16	De uitzending en instructies van de zeventig	2 min	32
17	Het Koninkrijk aannemen of afwijzen	4 min	33
18	Wie de boodschappers afwijst, wijst God af	2 min	35
19	Meer kennis brengt een zwaarder oordeel	2 min	36
20	Gods mildheid bij ongelijke kansen	2 min	37
21	De zeventig overwinnen demonische machten	3 min	39
22	Verheug je vooral over je redding	2 min	40
23	Satans val en de instorting van zijn rijk	3 min	41
24	Gezag over de macht van de vijand	2 min	43
25	Leven in Christus' gezag door geloof	3 min	44
	Om verder te lezen		46

1

Uniek materiaal in Lukas en de reisroute

Goed, laten we naar Lukas hoofdstuk 9 gaan. De vorige keer zijn we door het grootste deel van Lukas hoofdstuk 9 heen gekomen. Ik ben toen bewust gestopt waar ik stopte, omdat we materiaal hadden behandeld dat parallellen heeft in de andere synoptische evangeliën. En ik heb verschillende keren gezegd dat er vanaf dit laatste deel van hoofdstuk 9 tot ergens in hoofdstuk 18 materiaal staat dat uniek is voor Lukas, al verschillen de meningen over waar dit gedeelte precies eindigt.

Nu moet ik allereerst iets rechtzetten. Ik heb ten onrechte gezegd waar dat materiaal begint. Na de les van de vorige keer wees iemand mij erop dat ik dacht dat het materiaal bij vers 49 begint, terwijl het in feite twee verzen later begint. De verzen 49 en 50 hebben wel een parallel in het Evangelie van Markus. Niet in Mattheüs, maar wel in Markus. Ze zijn dus niet uniek voor Lukas. Hoewel we die verzen, de verzen 49 en 50, nog wel moeten behandelen.

Wanneer we bij vers 51 komen, komen we bij het materiaal dat wordt beschouwd als materiaal dat uniek is voor Lukas. Als we deze hoofdstukken doorgaan waarvan gezegd wordt dat het materiaal ervan uniek is voor Lukas, zal het je misschien verbazen dat er vooral in Mattheüs, en misschien ook in Markus, passages staan die er sterk op lijken. En dan zeg je misschien: nou, waarom zeggen ze dat dit geen parallellen zijn?

De reden is dat de meeste commentatoren geloven dat Jezus vanaf vers 51 naar Judea en Perea afdaalt. Kijk, in vers 51 staat:

Het geschiedde, toen de dagen van Zijn opneming vervuld werden, dat Hij Zijn aangezicht naar Jeruzalem keerde om daarheen te reizen.

LUKAS 9:51

Op dit punt trok Hij dus naar het zuiden. En dit lijkt het einde van Zijn bediening in Galilea te zijn.

Nu zul je in de komende hoofdstukken enkele onderwijzingen en gebeurtenissen aantreffen die sterk lijken op, misschien zelfs identiek zijn aan, onderwijzingen in andere evangeliën, maar die in Galilea plaatsvonden. Het is niet verrassend dat elke leraar die zijn vak verstaat zichzelf op verschillende plaatsen tegenover verschillende toehoorders zou herhalen, of soms zelfs tegenover dezelfde toehoorders, om indruk te maken.

Er wordt dus aangenomen dat er weliswaar enkele passages in Mattheüs staan die qua inhoud lijken op de passages die we in dit gedeelte zullen aantreffen, maar dat dit gedeelte toch over andere gelegenheden gaat dan de gelegenheden die zijn opgetekend in welk ander evangelie dan ook dat soortgelijk materiaal bevat. Dit is natuurlijk slechts een opvatting. Een andere opvatting zou namelijk kunnen zijn dat Mattheüs over dezelfde gebeurtenissen spreekt, maar ze in een andere chronologische context plaatst, omdat Mattheüs de dingen soms thematisch rangschikt in plaats van chronologisch.

Je kunt het materiaal dus op twee verschillende manieren bekijken. Je zou kunnen zeggen dat wat, weet je, ogenschijnlijke parallellen in andere evangeliën heeft, werkelijk parallellen zijn: dezelfde gebeurtenissen, dezelfde uitspraken, misschien iets anders weergegeven, met een paar andere bewoordingen of zoiets. Maar Mattheüs plaatst ze eenvoudigweg op een andere plek in de chronologie, terwijl het wel dezelfde gebeurtenis is. Met andere woorden, twee dingen die op elkaar lijken, waren in werkelijkheid één ding dat enigszins anders is opgetekend en op verschillende plaatsen is ondergebracht. Dat is niet onmogelijk.

Maar wij gaan uit van de aanname dat Jezus sommige dingen meer dan eens heeft gezegd. En sommige dingen die op elkaar lijken, verschillen bij Lukas aanzienlijk in bepaalde bewoordingen van passages die er in andere gedeeltes misschien globaal op lijken. Daarom zal ik opperen, zoals volgens mij de meeste commentatoren doen, dat de gebeurtenissen en uitspraken van Jezus vanaf Lukas 9:51 tot misschien ongeveer Lukas 18:14 plaatsvonden op plaatsen waarover de andere evangeliën niet spreken wanneer ze de bediening van Jezus beschrijven. Het gaat vooral om Judea en Perea.

Perea is het gebied ten oosten van de Jordaan, technisch gezien buiten Israël. Het gebied dat wij Transjordanië zouden kunnen noemen, en zo wordt het soms ook genoemd. Jezus verrichtte daar een deel van Zijn bediening, vaak om uit de greep te blijven van de machthebbers in Judea die eropuit waren Hem te doden.

2

Demonen uitdrijven buiten de discipelkring

Goed, we moeten nu wel naar de verzen 49 en 50 kijken. Die hebben we de vorige keer niet behandeld.

Johannes antwoordde en zei: Meester, wij hebben iemand gezien die in Uw Naam demonen uitdreef, en wij hebben het hem verboden, omdat hij U niet samen met ons volgt. En Jezus zei tegen hem: Verbied het niet, want wie niet tegen ons is, die is voor ons.

LUKAS 9:49-50

Dit korte voorval, of deze korte woordenwisseling tussen de apostel Johannes en Jezus, roept enkele interessante vragen op. Johannes kwam iemand tegen die niet een van de discipelen was. Hij was niet alleen niet een van de apostelen, maar hij trok zelfs niet met hen mee. Hij lijkt niet iemand te zijn die werkelijk een volgeling van Jezus was geworden.

Johannes zal echter geweten hebben dat er veel mensen waren die in een ruimere betekenis volgelingen van Jezus waren, ook al trokken ze niet met Hem rond.

Maria, Martha en Lazarus zouden bijvoorbeeld zeker tot degenen hebben behoord die volgelingen van Jezus werden genoemd, hoewel we geen reden hebben om te geloven dat ze met Hem door het land trokken. Ze woonden in Bethanië. Ze ontvingen Hem als Hij daar was. Hij had volgelingen die Hem niet letterlijk in geografische zin volgden, en Johannes zal dat geweten hebben. En toch lijkt het erop dat de man die hij was tegengekomen, zelfs in die ruimere zin geen volgeling was. Misschien identificeerde

deze man zich in geen enkel ander opzicht als christen, behalve dat hij in de Naam van Jezus demonen uitdreef. Nu moeten we nadenken over de vraag waarom dit zou werken en waarom Jezus dit in orde zou vinden. We hebben tenslotte in Handelingen hoofdstuk 19 dat geval van een aantal mensen die Jezus niet volgden en geen christenen waren. Zij probeerden demonen uit te drijven in de naam van

Jezus, Die Paulus predikt

HANDELINGEN 19:13

En dat liep helemaal niet goed voor hen af. Dus hoe moeten we hierover denken? Moet je een volgeling van Jezus zijn om in Zijn Naam demonen uit te drijven? Het verhaal van de zonen van Sceva lijkt daarop te wijzen. Maar dat roept weer andere vragen op. Hier is iemand die in de Naam van Jezus demonen uitdrijft, maar zich niet noodzakelijk met de discipelen identificeert en zichzelf, zouden we kunnen zeggen, niet als een van de christenen beschouwt. Er wordt ons niet verteld hoeveel succes hij had. Misschien probeerde hij het en mislukte het, hoewel Johannes het laat klinken alsof hij letterlijk in de Naam van Jezus demonen uitdreef en het werkte.

We zijn de suggestie al tegengekomen dat er op de oordeelsdag mensen zullen zijn die zeggen:

Velen zullen op die dag tegen Mij zeggen: Heere, Heere, hebben wij niet in Uw Naam geprofeteerd, en in Uw Naam demonen uitgedreven, en in Uw Naam veel krachten gedaan?

MATTHEÛS 7:22

en Hij zal zeggen:

Dan zal Ik hun openlijk zeggen: Ik heb u nooit gekend; ga weg van Mij, u die de wetteloosheid werkt!

MATTHEÛS 7:23

wat erop wijst dat er mensen zijn die geen christenen zijn en die óf met succes in de Naam van Jezus demonen uitdrijven, óf in elk geval misleid zijn en denken dat ze dat doen. Dat wil zeggen: er gebeurt iets wanneer ze de Naam van Jezus aanroepen, en zij leggen dat uit als demonen die naar buiten komen. Demonen zijn natuurlijk onzichtbaar, dus misschien houden ze mensen voor de gek en doen ze alsof ze naar buiten komen, terwijl ze dat in werkelijkheid niet doen.

Het is moeilijk om alle factoren achter deze verhalen of uitspraken te kennen, maar dit werpt de mogelijkheid op dat de Naam van Jezus zo krachtig is tegen de machten van de duisternis, dat in sommige gevallen zelfs iemand die niet bevoegd is om die Naam te gebruiken, resultaat kan zien. Ik heb al eerder gezegd dat we in de Schriften verschillende gradaties van demonische bezetenheid tegenkomen. Mensen zoals de man die tussen de graven woonde en zijn vriend daar waren zeer ernstige gevallen. Andere gevallen lijken situaties te zijn waarin één enkel woord hen krijgsend van angst op de vlucht doet slaan. Ik geloof dat er demonen zijn van verschillende rangen en met verschillende krachten. Ik denk dat sommige demonen watjes zijn en andere niet.

Ik ben zelf door demonen bezeten mensen tegengekomen die de spot konden drijven met het bloed van Christus. Toch heb ik veel verhalen gelezen van mensen die zeiden dat de demonen vluchtten zodra zij het bloed van Christus noemden. Misschien geldt dat ook voor de Naam van Christus. Misschien kwamen de zonen van Sceva een bijzonder kwaadaardige demon tegen die zich niet door de Naam van Jezus liet verjagen als die niet werd uitgesproken door iemand die op dit gebied enig gezag had. Andere demonen zijn misschien veel schichtiger, zodat de Naam van Jezus, door wie dan ook gebruikt, voldoende is om ze weg te jagen. Ik weet het niet. Dit zijn enkele mogelijkheden.

3

Wie niet tegen ons is, is voor ons

Het punt dat Jezus maakt, verklaart het verschijnsel in geen enkel opzicht. Hij neemt het als een gegeven. Er zijn mensen die niet onze discipelen zijn, maar Mijn Naam gebruiken en demonen uitdrijven. Jezus zegt niet: 'Ze worden voor de gek gehouden.

Het gebeurt niet echt.' Hij legt niet uit waarom dat mogelijk is. Het enige wat Hij zegt, is:

Houd ze niet tegen, want:

En Jezus zei tegen hem: Verbied het niet, want wie niet tegen ons is, die is voor ons.

LUKAS 9:50

Op een andere plaats voegt Jezus daar iets aan toe en zegt Hij:

Maar Jezus zei: Verbied het hem niet, want er is niemand die een kracht doen zal in Mijn Naam en kort daarna kwaad van Mij zal kunnen spreken.

MARKUS 9:39

Met andere woorden, op dit punt in de bediening van Jezus is er zoveel tegenstand dat we mensen die niet tegen ons zijn misschien gewoon met rust moeten laten. Iemand die in Mijn Naam een kracht doet — in dit geval demonen uitdrijft — is misschien niet eens behouden. Misschien is hij niet eens een christen. We weten niet wat zijn status is. Jezus zegt daar niets over. Maar hoe dan ook, hij is duidelijk geen vijand. Niemand zal Mijn Naam gebruiken om demonen uit te drijven als hij vijandig tegenover ons staat. Op dit moment is alle steun welkom.

Bij een andere gelegenheid, in Mattheüs hoofdstuk 12, had Jezus gezegd:

Wie niet met Mij is, die is tegen Mij; en wie niet met Mij bijeenbrengt, die drijft uiteen.

MATTHEÛS 12:30

Nu zegt Hij:

Wie niet tegen ons is, is voor ons.

Sommige mensen denken dat dit een tegenstrijdigheid is. Maar volgens mij zegt Hij dat er een tijd was waarin het tij zo sterk in Zijn voordeel stond, dat iemand behoorlijk tegen Hem gekant moest zijn om tegen Hem te zijn. Iedereen was voor Hem, behalve degenen die tegen Hem waren.

‘Als je niet voor Mij bent, behoort je tot de mensen die tegen Mij zijn.’

Dat kwam doordat de meeste mensen voor Hem waren in de tijd dat Hij populair was.

Maar in een tijd waarin de meeste mensen tegen Hem zijn, is Hij blij als Hij een paar mensen aantreft die misschien vóór Hem zijn, of in elk geval niet tegen Hem. Iedereen die niet tegen Hem is, is wat Hem betreft op dit moment in orde, beter dan gemiddeld.

Ze zijn voor ons.

Dat kunnen we tenminste meetellen. Het is net als met het gezegde: een bespaarde cent is een verdiende cent. Wanneer je een cent bespaart, heb je er niet werkelijk een verdiend, maar het is net zo goed als wanneer je er een had verdiend. Hoewel deze man misschien niet vóór ons is, is het in een situatie waarin de meeste mensen tegen ons zijn net zo goed alsof hij wel vóór ons is.

Het is een merkwaardige korte woordenwisseling, die veel vragen onbeantwoord laat. Maar het is duidelijk dat Jezus Zich niet met dit specifieke geval bezighield en niet uitlegde hoe dit mogelijk was of wat de werkelijke omstandigheden waren. Was deze persoon werkelijk een geheime discipel die zich niet bij hen had aangesloten? Was hij geen discipel, maar gebruikte hij de Naam van Jezus alleen op onrechtmatige wijze, terwijl het toch goed uitpakte? Jezus had dat kunnen verduidelijken, maar Hij gaat er niet eens op in. Hij zegt alleen: ‘Luister, op dit moment kunnen we alle vrienden gebruiken die we maar kunnen krijgen.’ Volgens mij komt Zijn uitspraak daar in wezen op neer. Stoot geen mensen van ons af die zich nog niet van ons hebben afgekeerd.

Laten we gewoon ons werk doen en blij zijn dat op dit moment niet iedereen zich tegen ons verzet.

4

Jezus richt Zich op Jeruzalem en Zijn dood

Nu vers 51. Dat lezen we zojuist:

Het geschiedde, toen de dagen van Zijn opneming vervuld werden, dat Hij Zijn aangezicht naar Jeruzalem keerde om daarheen te reizen.

LUKAS 9:51

Het is interessant dat Lukas dit al zo vroeg in hoofdstuk 9 zegt. Nu hebben we het over de tijd die was aangebroken waarop Hij opgenomen zou worden. Het klinkt bijna alsof Hij naar Jeruzalem gaat voor de laatste week van het Pascha, om gekruisigd te worden. En toch wordt er in de hoofdstukken die volgen nog heel wat gereisd, waarbij er ongetwijfeld vele maanden verstrijken.

Maar volgens mij wordt ermee bedoeld dat de tijd van Zijn populariteit, die voornamelijk in Galilea was, voorbij was. Nu brak deze nieuwe periode in Zijn leven aan. Deze nieuwe periode zou erdoor worden gekenmerkt dat Hij uiteindelijk gedood zou worden. Vanaf dit punt zal Hij tegenstand ondervinden, en de uiterste uiting van die tegenstand zou Zijn dood zijn. Die tijd was aangebroken. Niet specifiek de tijd dat Hij meteen zou sterven, maar de tijd waarin Hij Zich in die richting bewoog. Hij gaat naar Jeruzalem. Hij gaat optreden in dat gebied waar Hij waarschijnlijk heviger tegenstand zal ondervinden, uiteindelijk gevangengenomen zal worden, enzovoort.

Maar hierna wordt er nog steeds heel wat gereisd en gebeurt er nog heel veel, waardoor deze woorden enige uitleg lijken te vereisen. Waarom staat er dat nu de tijd is aangebroken dat Hij opgenomen zou worden? Dat ligt waarschijnlijk nog maanden in de toekomst. Toch denk ik dat het betekent dat de tijden veranderd waren. De wind was als het ware gedraaid. De wind had gunstig voor Hem gewaaid. Nu waaide de wind in de richting van Zijn kruisiging. Dus in zekere zin verwelkomt Hij dat als het ware. Hij gaat naar Jeruzalem, precies naar de plek waar het hart van de tegenstand zich zal bevinden. Daar zal Hij met dat soort tegenstand te maken krijgen.

Het is niet zo dat Hij daarna nooit meer naar Galilea gaat. Maar volgens mij wordt hiermee erkend dat de stemming in het land ten opzichte van Hem is veranderd en dat het nu tijd is dat Hij rekening gaat houden met Zijn dood. Hoewel Hij die al een paar keer heeft voorspeld, begint de dood pas ongeveer vanaf dit punt een werkelijke bedreiging voor Hem te worden.

5

Jezus wordt afgewezen in Samaria

En Hij stuurde boden voor Zijn aangezicht uit. Op hun reis kwamen zij in een dorp van de Samaritanen om voor Hem voorbereidingen te treffen. Maar zij ontvingen Hem niet, omdat Hij op reis was naar Jeruzalem, waarheen Zijn aangezicht gericht was. Toen de discipelen Jakobus en Johannes dat zagen, zeiden zij: Heere, wilt U dat wij zeggen dat er vuur van de hemel moet neerdalen en hen verteren, zoals ook Elia gedaan heeft? Maar Hij keerde Zich om, bestrafte hen en zei: U beseft niet wat voor Geest u hebt, want de Zoon des mensen is niet gekomen om zielen van mensen te gronde te richten, maar om ze te behouden. En zij gingen naar een ander dorp.

LUKAS 9:52-56

Jezus en Zijn discipelen waren blijkbaar niet zoals andere Joden, die om Samaria heen trokken wanneer ze tussen Galilea en Judea reisden. Samaria lag daar direct tussenin, en de kortste route tussen Galilea en Judea liep vanzelfsprekend dwars door het centrale district daar, de provincie Samaria. De meeste Joden koesterden zo'n vijandigheid tegenover de Samaritanen dat ze Samaria niet eens graag binnengingen. Het was onaangenaam om Samaritanen tegen te komen, omdat er zoveel vijandigheid was.

Daarom verlieten de meeste Joden die deze reis naar het zuiden maakten het land in Galilea, staken de Jordaan over naar Perea en reisden vervolgens zuidwaarts langs de oostelijke oever van de Jordaan. Zo vermeden ze Samaria volledig, dat ten westen van de Jordaan ligt. Wanneer ze eenmaal ter hoogte van Judea waren, staken ze de Jordaan weer in westelijke richting over. In plaats van rechtstreeks door Samaria te reizen, namen ze dus de lange omweg.

Jezus deed dat blijkbaar niet. Hij gaat naar Judea. Hij gaat naar Jeruzalem, dus Hij gaat door Samaria. Hij deed hetzelfde in Johannes 4, toen Hij besloot Judea te verlaten en naar Galilea te gaan. Er staat:

En Hij moest door Samaria gaan.

JOHANNES 4:4

Bij die gelegenheid ontmoette Hij de vrouw bij de put, in Johannes 4. Opnieuw laat Jezus niet de raciale vooroordelen zien die Zijn eigen landgenoten aan de dag legden. Zelfs wanneer de Samaritanen Hem hier niet gastvrij ontvangen, lijkt Hij geen enkele vijandigheid tegenover hen te koesteren.

We weten niet waarom ze Hem niet ontvingen. Er staat dat het kwam doordat Hij op weg was naar Jeruzalem. Misschien was dit eenvoudigweg hun vooroordeel. Als Hij Zich onder hen was komen vestigen, wie weet? Misschien zouden ze Hem zien als iemand naar wie ze wilden luisteren. Maar Hij is duidelijk op weg naar Jeruzalem. Jeruzalem was de hoofdstad van de Joden. Samaria had een afzonderlijke, rivaliserende hoofdstad. Ze waren niet bevriend met elkaar. Voor hen leek het erop dat Jezus Zich verbond met de Joden en Jeruzalem, en daarom waren ze niet gastvrij, veronderstel ik. Zo moeten we het kennelijk begrijpen.

Het dorp, welk dorp in Samaria het ook was, ontving Hem dus niet. Hoe dat er precies uitzag, weet ik niet helemaal zeker. Er werden boodschappers vooruitgestuurd, waarschijnlijk om onderdak te zoeken, vanzelfsprekend een plaats waar Hij kon slapen en wat eten kon krijgen terwijl ze erdoorheen trokken. Toen de Samaritanen in het dorp hoorden dat het Jezus was en dat Hij alleen maar op doorreis was naar Jeruzalem, zeiden ze: 'Nee, we willen jullie geld niet. We willen Hem niet in onze stad.'

Dat klinkt een beetje vreemd, heel vijandig. Maar het onderstreept wel wat ons verteld is, namelijk dat de Samaritanen en de Joden over het algemeen geen contact met elkaar hadden. Maar Jezus vond blijkbaar een ander dorp, zoals in vers 56 staat.

6

De vurige ijver van Jakobus en Johannes

Toen Jakobus en Johannes dit ongastvrije gedrag van de Samaritanen tegenover Jezus zagen, zeiden ze:

Dit is echt een belediging voor U. Zullen we vuur uit de hemel over hen afroepen, net als Elia?

Merk op dat het ook Johannes was die in het vorige korte gesprek deze mensen wilde verbieden demonen uit te drijven in de Naam van Jezus als ze niet bij de juiste groep hoorden. Het waren ook Jakobus en Johannes die bij een andere gelegenheid aan Jezus' rechter- en linkerhand wilden zitten in Zijn Koninkrijk. Ze stuurden hun moeder om Jezus hierover een verzoek te doen, waardoor de andere discipelen kwaad op hen werden.

Deze mannen waren ambitieus. Het waren driftige mannen. Jezus noemde deze twee broers de zonen van de donder. Boanerges is de naam die Hij hun gaf, wat 'zonen van de donder' betekent. Toch is dit de Johannes die later 1 Johannes en het Evangelie van Johannes schreef en liefde bepleitte. Op latere leeftijd werd hij wat sommigen de apostel van de liefde zouden noemen. Maar in deze vroege tijd, voordat de Heilige Geest was gegeven en voordat de vrucht van de Geest in hem tot rijpheid begon te komen, was hij een heethoofd. Hij wilde vuur uit de hemel op hen afroepen.

Dit kwam vrijwel zeker door zijn vurige trouw aan Jezus en zijn onvermogen om toe te zien hoe mensen Jezus afwezen zonder Hem te verdedigen. Maar Jezus zei:

Jullie weten niet wat voor geest jullie bezielt.

7

Tekstvarianten rond Jezus' bestraffing

Helaas is er hier een verschil tussen de handschriften. De Alexandrijnse tekst is op dit specifieke punt aanzienlijk korter. In vers 54 staat in onze tekst:

Zullen we bevelen dat er vuur uit de hemel neerdaalt en hen verteert?

Daar eindigt deze vraag in de Alexandrijnse tekst. Er staat niet:

Toen de discipelen Jakobus en Johannes dat zagen, zeiden zij:
Heere, wilt U dat wij zeggen dat er vuur van de hemel moet
neerdalen en hen verteren, zoals ook Elia gedaan heeft?

LUKAS 9:54

In onze Textus Receptus staat:

Net zoals Elia deed.

Vervolgens staat er in de Alexandrijnse tekst:

Maar Hij keerde Zich om en bestrafte hen.

LUKAS 9:55

Dat is alles wat er in de Alexandrijnse tekst staat. Er staat niet eens wat Hij zei. Er staat alleen dat Hij hen bestrafte. Maar de Textus Receptus die wij gebruiken, geeft ons daadwerkelijk de bewoording van Zijn bestraffing.

Vaak denk ik dat de Alexandrijnse tekst waarschijnlijk beter leest of authentieker is ten opzichte van het origineel. Ik weet het niet zeker, maar vaak wordt gedacht dat dit zo is. In dit geval wil ik echt aan de kant van de Textus Receptus staan, hoewel ik niet zeker weet of die juist is. Ik houd echt van dit specifieke citaat van Jezus. En als Hij het niet werkelijk gezegd heeft, heeft iemand die heel sterk op Hem leek het gezegd. Ik denk dat het waarschijnlijk een authentieke uitspraak van Jezus is.

Het is natuurlijk mogelijk dat Lukas dit hier niet heeft opgenomen, aangezien de oudere handschriften het hier weglaten. Misschien weerspiegelen de oudere handschriften een kortere tekst die Lukas schreef. En misschien is het toegevoegd omdat iemand anders dit kende als een echte uitspraak van Jezus die Hij bij een andere gelegenheid deed. Diegene dacht dat dit een goede plaats was om die in te voegen. We weten niet veel over de oorsprong ervan, maar ik houd echt van wat Jezus zei.

8

Elia en het vuur uit de hemel

Elia had op een aantal groepen soldaten vuur uit de hemel afgeroepen. Koning Achab had soldaten gestuurd om de profeet Elia te arresteren. Terwijl hij op een heuvel zat, kwam er een groep van vijftig soldaten met hun bevelhebber, die zei:

En hij stuurde een hoofdman over vijftig naar hem toe met zijn vijftigtal. Toen deze naar hem toe klom — want zie, Elia zat op de top van een berg — sprak hij tot hem: Man Gods, de koning heeft gesproken: Kom naar beneden!

2 KONINGEN 1:9

Elia zei:

Maar Elia antwoordde en sprak tot de hoofdman over vijftig: Als ik een man Gods ben, laat er dan vuur uit de hemel neerkomen en u en uw vijftigtal verteren. Toen kwam er vuur uit de hemel neer en dat verteerde hem en zijn vijftigtal.

2 KONINGEN 1:10

Er kwam vuur uit de hemel, dat die man en zijn vijftig soldaten verteerde. Dus stuurde Achab nog eens vijftig soldaten met een andere bevelhebber. Ook die bevelhebber sprak Elia bars toe en zei:

Man van God, de koning beveelt u om mee te komen en voor hem te verschijnen.

Elia zei hetzelfde:

Als ik een man van God ben, laat er dan vuur uit de hemel neerdalen en jou en je vijftig mannen verteren.

Dat gebeurde. Toen werd er nog een groep van vijftig gestuurd, en de derde man zei:

En opnieuw stuurde hij een hoofdman over vijftig, de derde, met zijn vijftigtal. Deze derde hoofdman over vijftig klom naar boven, kwam en boog zich op zijn knieën voor Elia neer. Hij smeekte hem en sprak tot hem: Man Gods, laat mijn leven en het leven van uw dienaren, van dit vijftigtal, toch kostbaar zijn in uw ogen! Zie, vuur is uit de hemel neergekomen en heeft die eerste twee hoofdmannen over vijftig met hun vijftigtallen verteerd; maar nu, laat mijn leven kostbaar zijn in uw ogen!

2 KONINGEN 1:13-14

Elia zei:

Oké, en hij ging mee.

De woorden van Elia lijken in de eerste twee gevallen te zeggen: „Jullie noemen mij een man van God, en dan spreken jullie zo tegen mij? Is dat wat jullie van een man van God denken? Als ik een man van God ben, laat God dan bevestigen dat ik Zijn man ben. Als ik een man van God ben, zouden jullie mij alleen al omwille van God beter moeten behandelen. Het getuigt van oneerbiedigheid tegenover God als jullie een man van God zo aanspreken.”

Jakobus en Johannes dachten: „Elia deed het. Misschien moeten wij dat ook doen. Deze mensen hebben ons beledigd, en vooral Jezus. Zullen we vuur uit de hemel afroepen en hen verteren, zoals Elia deed?” Ik durf te wedden dat ze het geweldig hadden gevonden als dat gebeurde. Dat zou behoorlijk spectaculair zijn, of niet?

Toch wisten ze dat ze dat niet konden doen, tenzij Jezus zei: „Ja, laten we dat doen.” De discipelen wisten dat als Jezus ergens toestemming voor gaf, het zou gebeuren. Maar zonder Zijn toestemming konden ze geen bovennatuurlijke dingen doen. Het is net als toen Petrus Jezus over het water zag lopen. Petrus zei:

Petrus antwoordde Hem en zei: Heere, als U het bent, geef mij dan bevel over het water naar U toe te komen.

MATTHEÛS 14:28

En Jezus zei:

Oké, kom maar mee.

Toen kon Petrus het doen. Maar Petrus zou het niet gedurfd hebben als Christus hem daartoe geen opdracht had gegeven. Dat zou aanmatigend zijn. Zo zeggen ze hier ook: „Heere, wilt U ons toestemming geven om vuur uit de hemel af te roepen? Dat zou echt geweldig zijn.”

9

IJver zonder de Geest van Jezus

Als deze opgetekende woorden van Jezus bij deze gelegenheid authentiek zijn, zei Jezus:

U beseft niet wat voor Geest u hebt, want de Zoon des mensen is niet gekomen om zielen van mensen te gronde te richten, maar om ze te behouden.

LUKAS 9:55-56

Ik vind dat op zichzelf echt een geweldige uitspraak. Jullie staan aan Mijn kant. Dat zie Ik. Jullie wedden hier op het juiste paard. Jullie staan aan de kant van Jezus en niet aan de kant van de Samaritanen, die tegen Hem zijn. Maar jullie geest is niet juist. Jullie zijn Jezus trouw, maar jullie hebben de Geest van Jezus niet. De Zoon des

mensen kwam niet om mensen te vernietigen. Hij kwam om mensen te redden. En jullie, die daar als Zijn vertegenwoordigers staan, hebben meer een geest van vernietiging, meer een geest van veroordeling. Daarvoor kwam Hij niet.

We weten niet of Jezus werkelijk deze woorden zei:

De Zoon des mensen is niet gekomen om mensenlevens te vernietigen, maar om ze te redden.

Maar in het Evangelie van Johannes zei Hij wel iets soortgelijks. Hij zei dat Hij niet was gekomen om de wereld te veroordelen, maar opdat de wereld door Hem behouden zou worden. Dat is duidelijk een soortgelijk denkbild. Deze woorden van Jezus passen dus wel bij Hem, of het nu werkelijk woorden zijn die Hij bij deze gelegenheid heeft gesproken of niet.

Het is beslist een uitdaging voor mensen die ijverig zijn voor God. Er zijn trouwens veel mensen in de gemeente die heel ijverig zijn voor God. Er was een filmpje van een man met een megafoon die zich uitsprak tegen, naar ik meen, christenen die toenadering zochten tot homoseksuelen. Ik weet dat de man duidelijk tegen homoseksuelen was, maar hij leek christenen de volle laag te geven omdat ze bij hun toenadering tot homoseksuelen overdreven vriendelijk waren. Ik wist niet helemaal zeker wat hij aan het doen was, maar hij wist beslist niet wat voor geest hij had.

Dat geldt zeker voor de mensen van de Westboro Baptist Church, die borden dragen met de tekst: „God haat flikkers,” en andere dingen doen. Ze protesteren bij begrafenissen van soldaten en zeggen: „Jouw zoon, die hier wordt begraven, is slecht. Hij brandt in de hel,” enzovoort. Ik weet het niet. Zelfs als ze gelijk hebben, en ik weet niet hoe ze zouden kunnen weten dat ze gelijk hebben, zijn hun overtuigingen duidelijk gebaseerd op hun trouw aan hun religieuze overtuigingen en aan wat zij denken waar Jezus voor staat. Maar hun geest is niet juist. Dat is een feit. Daar zie je de Geest van Jezus niet.

Als deze woorden authentiek zijn, zouden ze dus in feite zeggen dat we ons er niet alleen om moeten bekommeren of we gunstig tegenover Jezus staan, geloven wat Hij zegt en Hem zelfs volgen. We moeten ons er ook om bekommeren of de Geest van

Jezus zichtbaar is in ons gedrag en in onze opmerkingen wanneer we omgaan met vijanden, zoals deze mensen: ongastvrije mensen, vijandige mensen. Welke geest merken zij bij ons?

Jezus zei dat de discipelen niet wisten wat voor geest ze hadden. Dat is het probleem: ze hadden een verkeerde geest, maar ze wisten het niet. Ze dachten dat hun houding goed was, omdat zij in deze vijandigheid aan de juiste kant stonden. De mensen waren vijandig tegenover Jezus, en Johannes en Jakobus waren vijandig tegenover hen. Ze hadden er geen flauw benul van dat hun geest Jezus niet zou behagen. Wat zij vertoonden was niet de Geest van Christus.

Eén ding weten we wel: in vers 55 staat in de Alexandrijnse tekst:

Hij draaide zich om en wees hen terecht.

Maar die handschriften laten de woorden van Zijn bestraffing zelf weg. Hier hebben we die woorden wel.

10

Drie kandidaten om Jezus te volgen

Vers 57:

Het gebeurde, toen zij onderweg waren, dat iemand tegen Hem zei: Heere, ik zal U volgen waar U ook heen gaat. Maar Jezus zei tegen hem: De vossen hebben hollen, en de vogels in de lucht nesten, maar de Zoon des mensen heeft niets waarop Hij het hoofd kan neerleggen. Tegen een ander zei Hij: Volg Mij. Maar die zei: Heere, sta mij toe dat ik wegga om eerst mijn vader te begraven. Maar Jezus zei tegen hem: Laat de doden hun doden begraven, maar u, ga heen en verkondig het Koninkrijk van God. Weer een ander zei: Heere, ik zal U volgen, maar sta mij eerst toe dat ik afscheid neem van hen die in mijn huis zijn. Jezus zei tegen hem: Niemand die zijn hand aan de ploeg slaat en kijkt naar wat achter hem ligt, is geschikt voor het Koninkrijk van God.

LUKAS 9:57-62

Er staat een soortgelijke passage in Mattheüs 8, vers 19 tot en met 22. Daar worden volgens mij maar twee van deze personen genoemd, in plaats van drie. Of het om dezelfde twee gaat als twee van deze drie, of dat Jezus op verschillende plaatsen vaak soortgelijke ontmoetingen had, weten we niet. Het lijkt misschien alsof wat deze mannen zeggen heel specifiek is, zodat je niet zou verwachten dat het twee keer gebeurde. Maar eigenlijk is wat ze zeggen niet zo ongewoon.

Jezus moet voortdurend mensen hebben meegemaakt die zeiden:

Ik volg U, waar U ook heen gaat. Ik volg U.

Hier lezen we over een man die dat doet. Dit hoeft niet het enige geval daarvan te zijn geweest. Toen een man zei:

‘Laat me eerst mijn vader gaan begraven’ zou onder de Joden, en waarschijnlijk onder de meeste volken in de oudheid, als een heel normale verplichting worden beschouwd. Wanneer je vader sterft, geef je hem een eervolle begrafenis.

‘Mijn vader begraven’ zou zelfs kunnen betekenen: bij mijn vader blijven wonen totdat hij sterft en begraven is, en dan zal ik komen. Velen menen dat deze bewoording niet noodzakelijk betekent dat zijn vader op dat moment dood was, dat hij bezig was hem te begraven en dat hij dat eerst moest afmaken. Het zou eerder betekenen dat zijn vader nog niet gestorven was. Wanneer zijn vader eenmaal gestorven is en hij hem begraven heeft, zal hij naar Jezus komen. Met andere woorden, de man stelde het misschien wel jarenlang uit.

Jezus zei bij een bepaalde gelegenheid:

Wie vader of moeder liefheeft boven Mij, is Mij niet waard; en wie zoon of dochter liefheeft boven Mij, is Mij niet waard.

MATTHEÛS 10:37

Dit was zeker gericht tot een patriarchale cultuur waarin men veel respect had voor de vader en zijn wil. Jezus volgen tegen de wil van je vader in zou voor iemand heel moeilijk zijn, hoewel Jezus zei dat mensen dat zo nodig moeten doen. Als je vader of moeder het er niet mee eens is, moet je Jezus meer liefhebben dan hen. Toch zouden veel mensen denken: ‘Mijn vader vindt het niet goed, maar wanneer hij er niet meer is, zal ik U daarna graag volgen. Ik moet mijn vader tevreden houden totdat hij dood en begraven is.’ Zulke excuses kunnen in veel gevallen zijn aangevoerd.

Zo lijkt ook de man die in vers 61 zei:

Weer een ander zei: Heere, ik zal U volgen, maar sta mij eerst toe dat ik afscheid neem van hen die in mijn huis zijn.

LUKAS 9:61

nauwelijks een ongewoon verzoek te doen. Er moeten talloze mensen zijn geweest die zo’n verzoek deden: ‘Ik zal U volgen, maar laat me eerst even naar huis gaan en afscheid nemen van mijn familie.’ Als we dus andere gevallen tegenkomen van dit

soort ontmoetingen, waarbij Jezus dezelfde antwoorden geeft, hoeven dat niet noodzakelijk dezelfde gebeurtenissen te zijn. Jezus was zo'n buitengewone verschijning. Hij trok ongeveer drie jaar rond en was iemand met Wie duizenden mensen omgingen. Hij kan gemakkelijk meerdere van zulke gevallen hebben meegemaakt.

Lukas vermeldt deze drie misschien omdat ze elkaar op dit specifieke moment chronologisch snel opvolgden. Of misschien gebeurden ze op verschillende momenten en voegt hij ze samen omdat het allemaal voorbeelden zijn van mensen die enige belangstelling tonen om Hem te volgen, maar daar hun voorbehouden bij hebben.

11

De kosten van het volgen van Jezus

Jezus vroeg de eerste persoon niet eens om Hem te volgen. Van deze drie riep Jezus alleen de tweede om Hem te volgen. De eerste man komt blijkbaar uit zichzelf naar Jezus toe en zegt:

Het gebeurde, toen zij onderweg waren, dat iemand tegen Hem zei: Heere, ik zal U volgen waar U ook heen gaat.

LUKAS 9:57

Hij stelt niet eens voorwaarden. Hij zegt niet: 'Laat me eerst iets anders doen.' Maar Jezus weet blijkbaar dat deze man misschien iets te enthousiast is en de kosten niet heeft berekend. Daarom zegt Hij:

Maar Jezus zei tegen hem: De vossen hebben hollen, en de vogels in de lucht nesten, maar de Zoon des mensen heeft niets waarop Hij het hoofd kan neerleggen.

LUKAS 9:58

Dit betekent natuurlijk dat zelfs de dieren in het veld en de vogels een plek hebben die ze hun thuis kunnen noemen. Ze hebben ergens het comfort van een thuis. Het is misschien geen thuis waarin jij zou willen wonen, maar ze hebben tenminste iets. Jezus zegt: 'Ik heb helemaal niets. Als je Mij gaat volgen, zul je zijn zoals Ik. Je zult bij Mij zijn. Soms zal Ik niet in een eigen huis verblijven. Dan ben Ik in het huis van iemand anders. Ik moet in een herberg verblijven. Soms moet Ik buiten onder de sterren slapen. Het is een ontwortelde manier van leven. Is dat werkelijk wat je wilt?'

We weten niet hoe de man daarop reageerde, maar Jezus zei dit blijkbaar omdat Hij wist dat de man het moest horen. Aanvankelijk dacht de man dat het gemakkelijk zou zijn om Jezus te volgen, maar hij had niet werkelijk beseft wat het hem zou kunnen kosten. Jezus probeerde hem daar realistisch over te laten nadenken.

Later, in Lukas 14, zal Jezus zeggen:

Als iemand tot Mij komt en niet zijn vader, moeder, vrouw, kinderen en zelfs zijn eigen leven achterstelt, kan hij Mijn discipel niet zijn. Wie zijn kruis niet draagt en achter Mij aan komt, kan Mijn discipel niet zijn. Zo kan niemand van u die niet alles verlaat wat hij heeft, Mijn discipel zijn.

LUKAS 14:26-27, 33

Deze uitspraken zijn te vinden in het veertiende hoofdstuk van Lukas. Dit zijn opnieuw gevallen waarin Jezus de mensen duidelijk probeert te maken: „Aan het volgen van Mij zijn kosten verbonden. Sluit je niet zomaar meteen bij de beweging aan, want het is beter dat je dat helemaal niet doet dan dat je je aansluit en vervolgens ontdekt dat het moeilijker vol te houden is dan je had verwacht, en weer vertrekt.”

Daarom zal Hij in hoofdstuk 14 zeggen dat je maar beter de kosten kunt berekenen voordat je hieraan begint. Hij laat deze man de kosten berekenen. Hij denkt dat de man dat niet heeft gedaan. De man wil Hem graag volgen en deel uitmaken van de beweging, maar Jezus kent het hart. Je weet hoe Hij omging met de rijke jongeman. Hij zei tegen hem:

Jezus zei tegen hem: Als u volmaakt wilt zijn, ga dan heen, verkoop wat u hebt, en geef het aan de armen, en u zult een schat hebben in de hemel; en kom dan en volg Mij.

MATTHEÛS 19:21

en Hij wist dat dit voor die man het breekpunt zou zijn. Misschien noemt Jezus juist dit specifieke punt omdat dit voor deze man het breekpunt zou zijn.

Hoe dan ook, misschien heeft deze man gezegd: „Goed, ik ga met U mee.” Of misschien heeft hij gezegd: „In dat geval ben ik misschien wat overhaast geweest. Ik heb nog andere plannen met mijn leven.”

We weten niet wat de man deed, maar we weten wat Jezus zei. En we weten dat Jezus het zei om hem ervan af te brengen, als hij ervan af te brengen was. Jezus probeerde niet altijd Zijn beweging met een verkooppraatje aan de man te brengen. Sterker nog, Hij heeft Zijn beweging nooit met een verkooppraatje aan de man gebracht. Hij probeerde de mensen juist te vertellen: „De kosten zijn hoger dan je denkt.” Dit is het tegenovergestelde van wat adverteerders doen. Zij proberen het altijd te laten lijken alsof de kosten laag en betaalbaar zijn. Jezus zegt: „Dit is iets kostbaarder dan je misschien denkt. Misschien wil je dit product niet kopen.”

12

‘Laat mij eerst’ en uitgesteld volgen

De tweede man zei:

Tegen een ander zei Hij: Volg Mij. Maar die zei: Heere, sta mij toe dat ik wegga om eerst mijn vader te begraven.

LUKAS 9:59

En de derde man zei:

Weer een ander zei: Heere, ik zal U volgen, maar sta mij eerst toe dat ik afscheid neem van hen die in mijn huis zijn.

LUKAS 9:61

Beide mannen gebruiken in hun uitspraken tegen Jezus de woorden „laat mij eerst”. Heere, laat mij eerst. Laat mij eerst dit doen. Niet U eerst, maar ik eerst. Ik ga niet eerst met U mee. Ik ga eerst doen wat ik denk dat ik moet doen. Ik heb hier mijn eigen agenda, maar ik zal U graag volgen zodra ik eerst heb gedaan wat ik zelf wil doen.

Uit deze uitspraken blijkt duidelijk dat mensen Jezus vaak op deze manier willen volgen. Ze willen christen zijn. Ze nemen aan dat er iets aantrekkelijks aan is om christen te zijn. Waarschijnlijk denken ze eraan dat ze naar de hemel gaan. Maar misschien spreekt zelfs het avontuur hun aan, of misschien mogen ze Jezus zelfs graag, maar ze houden werkelijk niet genoeg van Hem om Hem op de eerste plaats te zetten. Het wordt: ik eerst. Ik ga met U mee als ik maar eerst mag, als ik niet aan mezelf hoeft te sterven, als ik niet iets op de eerste plaats hoeft te zetten wat ik niet gewend ben op de eerste plaats te zetten, namelijk iets anders dan mezelf. Ik heb mezelf altijd op de eerste plaats gezet, en ik zal U best volgen als ik mezelf nog steeds op de eerste plaats kan zetten. Ik heb een plan. Ik heb een agenda. Ik heb iets wat ik wil doen. En als ik dat eerst kan doen, vind ik het prima om U te volgen.

De man die zei:

Laat me eerst mijn vader begraven, had misschien niet eens een dode vader. Als zijn vader dood was geweest, zouden ze hem nog diezelfde dag begraven, want ze lieten lichamen niet tot het weekend liggen om dan een herdenkingsdienst en een begrafenis te houden. Wanneer iemand buiten in de zon ligt te ontbinden en je geen balsemingsmiddelen of koeling hebt, begraaf je hem zo mogelijk vóór zonsondergang. Dat was gebruikelijk.

Dus óf de vader van deze man was niet dood en hij bedoelde gewoon: „Op een dag zal mijn vader sterven en dan zal ik hem begraven. Zodra ik mijn vader heb begraven, kan ik U volgen.” Óf de vader van de man was gestorven en werd op datzelfde moment begraven. Maar we lezen niet dat deze man bezig was zijn vader te begraven. Het is zelfs niet waarschijnlijk dat hij, als hij betrokken was bij de regelingen voor de begrafenis, Jezus voorbij zou hebben zien komen en zou hebben gezegd: „Trouwens, ik zal U volgen.”

Het lijkt waarschijnlijk dat deze man, toen hij Jezus ontmoette, een bepaalde morele verplichting voelde om Hem te volgen, maar dacht dat hij thuis, vooral van zijn vader, op weerstand zou stuiten. Dus dacht hij: „Dit zal gemakkelijker zijn zodra mijn vader er niet meer is en begraven is. Dan zou ik het kunnen doen.”

13

Laat de doden hun doden begraven

Jezus antwoordde:

Maar Jezus zei tegen hem: Laat de doden hun doden begraven, maar u, ga heen en verkondig het Koninkrijk van God.

LUKAS 9:60

Deze man werd geroepen om eropuit te gaan en te prediken. Niet iedereen werd daartoe geroepen. Jezus riep niet iedereen om eropuit te gaan en het Koninkrijk van God te prediken. Zelfs niet alle christenen die op de dag van Pinksteren behouden werden, predikten noodzakelijkerwijs het Koninkrijk van God. Er waren predikers en

er waren mensen die geen prediker waren. Prediking is slechts een van de vele gaven van de Geest. Als ik het boek Handelingen lees, lijkt het mij dat slechts een minderheid van de christenen werkelijk geroepen was om te prediken.

Maar deze man was geroepen om te prediken. Hij was geroepen om misschien een apostel te zijn, of iets van dien aard. Niet een van de twaalf, maar zeker iemand die we een evangelist zouden kunnen noemen. Zoals de man uit de grafspelonken werd teruggestuurd om tegenover de mensen in zijn stad van Christus te getuigen, zo werd deze man geroepen om een getuige en een prediker te zijn. Dat is een hoge roeping, en niet iedereen kan dat doen. Om te beginnen moet je een volgeling van Jezus zijn om geschikt te zijn als prediker van Jezus.

Dode lichamen begraven is daarentegen iets wat iedereen kan doen. Mensen die geestelijk dood zijn en geen christen zijn, kunnen dode lichamen begraven en nog heel veel andere dingen doen. Er zijn heel veel dingen die een niet-christen kan doen. Dat zijn meestal dingen die veel minder belangrijk zijn dan de dingen die alleen een christen kan doen. Alleen een christen kan op aanvaardbare wijze het Evangelie prediken. Alleen een prediker kan bepaalde bedieningen van Christus verrichten. Maar er zijn veel bezigheden die een niet-christen net zo goed kan uitvoeren. Iemand die geestelijk dood is, kan dode lichamen begraven.

Jezus riep deze man ertoe niet geestelijk dood maar levend te zijn en prediker te worden. Misschien heeft de man daar gehoor aan gegeven, en misschien ook niet. Opnieuw wordt ons niet verteld hoe de man reageerde. Er wordt ons eenvoudigweg verteld dat Jezus zei: 'Als je geroepen bent om te prediken en je zegt: "Maar ik leid hier dit bedrijf. Ik ben hiermee bezig. Ik doe deze karweitjes," dan kunnen die karweitjes worden gedaan door mensen die niet geroepen zijn om te prediken, die niet eens christen zijn en geestelijk niet leven.' Mensen die geestelijk dood zijn, kunnen dingen doen zoals dode lichamen begraven. Dat is een taak die iedereen kan uitvoeren. Maar het Evangelie prediken, dat kan niet iedereen. Ik roep jou om dat te doen. En misschien deed de man het wel, of misschien niet. Dat weten we niet.

14

Afscheid nemen en de roeping van Elisa

Vers 61:

Een ander zei: Heer, ik zal U volgen, maar laat me eerst naar huis gaan om afscheid te nemen.

Dit lijkt redelijk genoeg, en het herinnert ons zelfs aan het moment waarop Elia Elisa riep, want Jezus zei:

Jezus zei tegen hem: Niemand die zijn hand aan de ploeg slaat en kijkt naar wat achter hem ligt, is geschikt voor het Koninkrijk van God.

LUKAS 9:62

Toen Elia Elisa riep om hem te volgen, was Elisa aan het ploegen. Elia liep langs hem heen en wierp zijn mantel over Elisa. Dat was een symbolische manier om te zeggen: 'Ik roep je om net als ik een profeet te zijn.' Elisa zei:

Hij verliet de runderen, snelde achter Elia aan en zei: Laat mij toch mijn vader en moeder kussen, daarna zal ik u volgen. En hij zei tegen hem: Ga, keer terug, want wat heb ik u gedaan?

1 KONINGEN 19:20

Het antwoord van Elia is nogal raadselachtig. Het is zelfs moeilijk om te weten wat het betekende, maar blijkbaar stond hij Elisa wel toe om terug te gaan en afscheid te nemen. Daarna kwam Elisa terug, brak de ploeg in stukken, slachtte de os die de ploeg trok en bracht daarop een offer.

Maar het is interessant dat Elisa, toen hij geroepen werd om Elia te volgen, zei:

Laat me afscheid gaan nemen van mijn huisgenoten.

Elia schijnt hem te hebben toegestaan dat te doen, en op dat moment werd er ook geploegd. Jezus kan hier dus op zinspelen, al is dat niet duidelijk. Verbiedt Jezus deze man om terug te gaan en afscheid te nemen van zijn familie, of niet?

Jezus zei niet: ‘Nee, dat is verkeerd. Ga nu met Mij mee en laat hen zich maar afvragen wat er met je is gebeurd. Stap gewoon in de bus en ga mee naar onze commune,’ zoals de sekte Children of God deed. Zij spraken jongeren op straat in Los Angeles aan en zeiden: ‘Hier, stap in de bus en ga mee naar onze commune.’ Ze namen zelfs geen afscheid van hun ouders. Ze gebruikten deze Schrifttekst daadwerkelijk om te zeggen: ‘Je hoeft geen afscheid van je ouders te nemen. Je moet je hand aan de ploeg slaan en gewoon vooruit blijven gaan. Je ouders kunnen zich maar afvragen wat er met je is gebeurd.’

15

Niet achteromkijken bij het volgen

Er staat niet dat Jezus nee zei. Er staat alleen dat Jezus hem waarschuwde:

Als je je hand aan de ploeg slaat en achteromkijkt, ben je niet geschikt voor het koninkrijk van God.

Hij zegt niet noodzakelijkerwijs, of in elk geval niet duidelijk, dat afscheid nemen van je ouders hetzelfde is als achteromkijken. Maar misschien zegt Hij dat afscheid nemen van je ouders je in de verleiding kan brengen om dat te doen.

Als je afscheid gaat nemen van je ouders, kun je dit maar beter goed in gedachten houden: als dit je ervan weerhoudt om bij je besluit te blijven, zodat je achteromkijkt en zegt: ‘Nou, eigenlijk wil ik mijn familie toch niet verlaten. Hier zijn ze, en misschien willen ze niet eens dat ik ga. Misschien vervreemd ik mezelf van hen. Is dit werkelijk wat ik wil? Ik zou U graag volgen, maar misschien wil ik dat niet meer wanneer ik terugga en er met mijn familie over praat.’ Jezus zegt misschien: ‘Wees voorzichtig. Als je teruggaat om afscheid te nemen van je familie, is dat als ploegen terwijl je achteromkijkt. Je zult afgeleid raken.’

Er is mij verteld dat mensen die met ossen ploegen — en ik ken niemand die dat doet — hun ogen recht vooruit op de vore moeten houden, omdat de os maar één seconde nodig heeft om naar één kant af te wijken. Je moet de os met het juk sturen. Als je ergens anders naar kijkt dan waar je naar hoort te kijken, heb je geen rechte vore getrokken wanneer je weer terugkijkt. Je kijkt dus niet achterom, want anders doe je je werk niet goed.

Ik herinner me dat Danny Lehman vertelde dat hij, toen hij pas christen was, in een fabriek voor de verwerking van champignons in de omgeving van Santa Cruz werkte. Hij moest een hendel van een machine overhalen, waardoor er champignons in een platte bak vielen terwijl de bakken op een lopende band voorbijkwamen. Al die lege bakken kwamen langs zijn werkplek en wanneer ze daar aankwamen, moest hij aan dat ding trekken om de champignons erin te laten vallen. Aan andere lopende banden stonden andere mensen hetzelfde te doen. Hij zei dat het nooit misging zolang hij aandacht schonk aan wat hij deed. Iedere keer dat hij dacht: 'Ik vraag me af hoe het bij de anderen gaat,' en keek naar wat zij deden, miste hij er altijd één. De bak ging voorbij zonder dat zijn champignons erin waren gevallen.

Hij dacht hierbij aan het volgende: je blijft vooruitkijken. Je houdt je ogen gericht op wat je aan het doen bent. Je maakt je geen zorgen over wat iemand anders doet. Je moet je concentreren, anders mis je je kans. Het is zoals toen Petrus Jezus over Johannes vroeg:

Wat gaat deze man doen?

Hij zei:

Jezus zei tegen hem: Als Ik wil dat hij blijft totdat Ik kom, wat gaat het u aan? Volgt u Mij!

JOHANNES 21:22

Het idee hier is dus dat je, als je Mij gaat volgen, je ogen op het doel gericht moet houden. Je moet je ogen op de vore gericht houden. Je kunt niet achteromkijken. Dat betekent nu niet dat Jezus hem verbood om afscheid te nemen van zijn ouders, maar misschien deed Hij dat wel. Als Hij dat in dit specifieke geval deed, zou dat zijn omdat

Jezus waarschijnlijk wist: ‘Als je daarheen teruggaat, gaan ze je dit uit het hoofd praten.’ Dan zou Ik zeggen: ‘Doe het niet.’ Maar Jezus zei niet: ‘Doe het niet.’ Hij waarschuwde hem alleen: ‘Als je achteromkijkt...’ Dat betekent niet dat afscheid nemen van je ouders hetzelfde is als achteromkijken, maar het zou ertoe kunnen leiden. Daarom zegt Jezus misschien alleen maar: ‘Ik ga je niet verbieden dat te doen, maar zorg er gewoon voor dat ze je dit niet uit het hoofd praten. Want je bent het Koninkrijk van God niet waard als je achterom gaat kijken en daardoor dingen mist.’ Denk aan de vrouw van Lot. Zij keek achterom.

16

De uitzending en instructies van de zeventig

Nu hoofdstuk 10:

Hierna wees de Heere nog zeventig anderen aan en zond hen twee aan twee voor Zijn aangezicht uit naar iedere stad en plaats waar Hij komen zou.

LUKAS 10:1

Neem geen beurs, geen reiszak en geen sandalen mee, en groet niemand onderweg.

LUKAS 10:4

Met de reiszak wordt waarschijnlijk een rugzak bedoeld.

Dit betekent kennelijk gewoon: ‘Laat je niet ophouden door onderweg gesprekken te voeren. Je moet je volgende bestemming bereiken. Houd niet halt om onderweg met mensen te praten. Blijf gewoon geconcentreerd.’

En welk huis u ook maar binnengaat, zeg eerst: Vrede zij dit huis! En als daar een zoon van vrede is, zal uw vrede op hem rusten. Zo niet, dan zal uw vrede tot u terugkeren.

LUKAS 10:5-6

Of, zoals het op een vergelijkbare plaats in Mattheüs staat: als het huishouden het waard is, als het een waardig huis is.

Dat wil zeggen: jouw vrede zal naar je terugkeren. Die zal niet op de zoon van vrede rusten. Wanneer je binnenkomt, wens je het huis vrede toe. Als daar iemand is die deze vrede waard is, zal jouw vredegroet op hem rusten. Zo niet, dan komt jouw vrede naar je terug. Kennelijk heb je in sommige omstandigheden daadwerkelijk het vermogen om vrede te brengen in de omgeving van je gastheer en hem daarmee te dienen.

Maar welke stad u ook maar binnengaat en men ontvangt u niet, ga naar buiten, de straat op, en zeg: Zelfs het stof uit uw stad dat aan ons kleeft, schudden wij tegen u af. Maar weet dit, dat het Koninkrijk van God dicht bij u is gekomen.

LUKAS 10:10-11

Daarmee wordt de oordeelsdag bedoeld.

Ik zeg u dat het voor Sodom verdraaglijker zal zijn op die dag dan voor die stad.

LUKAS 10:12

17

Het Koninkrijk aannemen of afwijzen

We hebben gezien dat Jezus aan het begin van Lukas 9 de twaalf eropuit stuurde. Hij zei tegen hen zelfs enkele van dezelfde dingen: dat ze geen spullen mee moesten nemen en dat ze zelfs het stof van hun voeten moesten stampen bij een stad die hen niet wilde ontvangen. Dit was een heel Joods gebruik. De Farizeeën deden dat als ze vonden dat een huis of een stad te zeer bezoedeld was om hun goedkeuring of aanwezigheid waard te zijn. Ze stampten het stof ervan af en zeiden: 'Ik vertrek niet

alleen, maar ik wil ook niets van jullie meenemen, zelfs geen stof van jullie aan mijn voeten. Ik zorg ervoor dat ook dat er niet meer aan zit, want ik wil nooit meer enig contact met jullie hebben.'

Daarmee zegt Jezus tegen Zijn discipelen dat ze zo'n houding moeten aannemen tegenover mensen die Zijn Evangelie niet aannamen wanneer zij het verkondigden. Tweemaal zegt Hij tegen hen dat hun boodschap is:

genees de zieken die daar zijn, en zeg tegen hen: Het Koninkrijk van God is dicht bij u gekomen.

LUKAS 10:9

In vers 9 zegt Hij dat ze dit moeten zeggen als de mensen hen ontvangen. In vers 11 zegt Hij dat ze, als de mensen hen afwijzen, tegen hen moeten zeggen:

Maar ook al ga ik bij jullie weg, het Koninkrijk van God is dicht bij jullie gekomen—dicht genoeg om het aan te raken, dicht genoeg om het binnen te gaan—maar dat hebben jullie niet gedaan.

Het Koninkrijk stond voor de deur, en zij moesten de boodschap van het Koninkrijk naar deze steden brengen.

Hier in vers 1 staat dat het zeventig anderen waren, hoewel sommige Alexandrijnse handschriften het getal tweeënzeventig noemen. Welk getal is waarschijnlijk juist? Ik weet niet of we dat kunnen zeggen. Tweeënzeventig is precies zes maal twaalf. Het kan zijn dat elk van de apostelen toezicht hield op zes mensen, of op drie teams van twee, of iets dergelijks. We hebben geen idee. Tweeënzeventig is een mooi rond getal dat deelbaar is door twaalf. Daardoor lijkt het erop dat dit het getal zou kunnen zijn, en dat is wat de oudste handschriften zeggen. Zeventig is ook een mooi getal, eenvoudigweg omdat het zeven maal tien is, en beide getallen hebben betekenis in de Joodse getallensymboliek.

Voor ons maakt het natuurlijk niet uit of het er zeventig of tweeënzeventig waren. Maar het is een grotere groep dan de groep die Hij in hoofdstuk 9 eropuit stuurde, en daar gaat het om. In hoofdstuk 9 stuurde Hij de twaalf twee aan twee eropuit. Hier stuurt Hij de zeventig eropuit. Dat betekent dat Hij Zijn inspanningen opvoert,

waarschijnlijk omdat het steeds later wordt. Hij heeft nog maar weinig tijd en Hij begint te proberen meer mensen sneller te bereiken. Het is duidelijk dat Hij ten minste zeventig of tweeënzeventig volgelingen had aan wie de verkondiging van het Evangelie werkelijk kon worden toevertrouwd. Niet iedere christen zou je eropuit sturen om te prediken. En niet iedere christen zou je noodzakelijkerwijs het soort macht willen geven dat nodig is om te genezen, doden op te wekken en zulke dingen te doen. Maar Hij moet nog altijd een behoorlijk groot aantal volgelingen hebben gehad. Nogmaals, Hij was de meesten van hen kwijtgeraakt. Door de rede over het Brood des levens was Hij hen kwijtgeraakt. Maar nu bevindt Hij Zich in een ander geografisch gebied. Blijkbaar vinden nieuwe mensen Hem en beginnen ze Hem te volgen. Hij heeft hier dus een groot aantal volgelingen.

18

Wie de boodschappers afwijst, wijst God af

Hij geeft hun soortgelijke instructies als die Hij aan de twaalf gaf. Veel van de instructies die Hij hier aan de zeventig gaf, worden in Lukas 9 niet vermeld als instructies die Hij aan de twaalf gaf. Maar in Mattheüs 10 worden ze wel genoemd als instructies die Hij aan de twaalf gaf. De twaalf en de zeventig ontvingen dus vrijwel dezelfde opdracht en instructies.

Blijkbaar gingen ze eropuit, en in vers 13 zei Hij:

Wee u, Chorazin, wee u, Betsaïda! Want als in Tyrus en Sidon de krachten gebeurd waren die in u plaatsgevonden hebben, dan zouden zij zich allang, in zak en as gezeten, bekeerd hebben.

LUKAS 10:13

Dit zijn Joodse steden waar Hij blijkbaar enkele wonderen had gedaan. Want Hij zegt:

Wee u, Chorazin, wee u, Bethsaïda! Want als in Tyrus en Sidon de krachten gebeurd waren die in u plaatsgevonden hebben, dan zouden zij zich allang, in zak en as gezeten, bekeerd hebben. Maar het zal voor Tyrus en Sidon verdraaglijker zijn in het oordeel dan voor u. En u, Kapernaüm, die tot de hemel toe verhoogd bent, u zult tot de hel toe neergestoten worden.

LUKAS 10:13-15

Tegen Zijn discipelen zegt Hij:

Wie naar u luistert, die luistert naar Mij; wie u verwerpt, die verwerpt Mij; en wie Mij verwerpt, die verwerpt Hem Die Mij gezonden heeft.

LUKAS 10:16

We begrijpen dus dat Jezus afwijzen hetzelfde is als God afwijzen. Maar Hij zegt dat zelfs het afwijzen van de boodschappers die Hij heeft gezonden, betekent dat je Hem afwijst en daarmee God afwijst.

19

Meer kennis brengt een zwaarder oordeel

Over Sodom zegt Hij in vers 12 dat het bij het oordeel voor Sodom draaglijker zal zijn dan voor de stad waar de discipelen het stof van hun voeten moeten stampen omdat de mensen daar Christus afwijzen. Hij zegt ook dat Chorazin en Bethsaïda, twee Joodse steden waar Hij blijkbaar machtige werken had gedaan, kennelijk strenger zullen worden geoordeeld dan Tyrus en Sidon, twee heidense steden ten noorden van Israël. Nogmaals, Hij zei dat Tyrus en Sidon zich zouden hebben bekeerd als ze hadden gezien wat jullie hebben gezien, maar jullie hebben je niet bekeerd. Hiermee maakt Hij opnieuw hetzelfde punt dat Hij op andere plaatsen en op verschillende manieren heeft

gemaakt: soms reageren heidenen ontvankelijker op God dan Joden. Deze Joodse steden zagen deze tekenen en reageerden er niet op. Als deze heidenen dezelfde gelegenheid hadden gekregen, zouden zij er wel op hebben gereageerd.

We zouden kunnen zeggen: 'Als dat waar is, waarom heeft Hij het dan niet gedaan? Als God wist dat Tyrus en Sidon zich zouden bekeren als ze deze tekenen te zien kregen, waarom gaf Hij hun die tekenen dan niet? Wil Hij niet dat ze zich bekeren?' Het is duidelijk dat God niet overal ter wereld dit soort tekenen geeft zoals Hij die door de bediening van Jezus gaf, vooral in Galilea en Judea. En toch wil God dat iedereen zich bekeert.

Eén ding dat we hier volgens mij uit kunnen opmaken, is dat God weet wie zich bekeerd zou hebben, en dat zou belangrijk kunnen zijn om te weten. Jezus weet wie zich bekeerd zou hebben als hun dezelfde gelegenheid was geboden. Daarom zouden we kunnen zeggen dat Hij daar op de oordeelsdag rekening mee zal houden. Deze mensen hebben zich niet bekeerd, maar zij hebben niet de gelegenheid gehad die anderen wel hadden, en anders zouden ze zich wel bekeerd hebben. Dat betekent dat Hij hun hart kende. Hij wist dat hun hart zo was dat zij zich onder bepaalde omstandigheden bekeerd zouden hebben, maar zij kwamen niet in die omstandigheden terecht.

20

Gods mildheid bij ongelijke kansen

Misschien zal er barmhartigheid voor hen zijn. Dat lijkt Hij te suggereren wanneer Hij zegt dat het voor Sodom en Gomorra draaglijker zal zijn op de oordeelsdag. Zij hebben zich niet bekeerd, maar hun werden niet de gelegenheden geboden die deze steden kregen, met deze wonderen, het uitdrijven van demonen, het opwekken van doden, enzovoort. Zij hoorden het Evangelie niet. Sodom kreeg die gelegenheid niet, maar Jezus zei dat zij zich bekeerd zouden hebben. Hij zei dat Tyrus en Sidon zich bekeerd zouden hebben. Maar de strekking is dat deze steden heidens zijn en vanwege hun heidendom onder het oordeel zijn omgekomen, en toch zijn zij niet zo slecht, omdat zij

niet zoveel gelegenheden afwezen als deze Joodse steden. Daar wordt dus rekening mee gehouden op de oordeelsdag. Voor sommigen zal het oordeel draaglijker zijn dan voor anderen.

Dat is wat Hij in vers 14 zegt:

Maar bij het oordeel zal het voor Tyrus en Sidon draaglijker zijn dan voor jullie.

God weet dus dat zij zich bekeerd zouden hebben. Dat zij het niet hebben gedaan, is niet volledig hun schuld. Natuurlijk is het dat wel. Als iemand zich niet bekeert, is dat zijn eigen schuld. Maar sommigen krijgen veel meer aanleiding en gelegenheid. Zij die niet zoveel gelegenheid hebben, zijn in Gods ogen kennelijk in zekere mate minder schuldig, zodat Zijn oordeel over hen minder streng en draaglijker is.

Dit geeft slechts een aanwijzing over iets waarvan we niet zeker kunnen zijn. Maar het kan zijn dat er op de oordeelsdag een zekere mate van clementie, of op zijn minst mildheid, in het oordeel wordt geschonken aan velen die nooit christen zijn geweest. God weet immers beter dan wie ook wat zij gedaan zouden hebben als hun het Evangelie was verkondigd, en dat is niet gebeurd. Misschien zijn het de christenen die geoordeeld worden omdat ze hun het Evangelie niet hebben verkondigd. Hij heeft ons immers opgedragen het aan ieder schepsel te verkondigen, en na tweeduizend jaar waarin wij die opdracht hadden, hebben we dat nog altijd niet gedaan.

21

De zeventig overwinnen demonische machten

Nu vers 17:

De zeventig zijn teruggekeerd met blijdschap en zeiden: Heere, zelfs de demonen zijn in Uw Naam aan ons onderworpen. Hij zei tegen hen: Ik zag de satan als een bliksem uit de hemel vallen. Zie, Ik geef u de macht om op slangen en schorpioenen te trappen en de macht over alle kracht van de vijand; en niets zal u schade toebrengen. Verblijd u echter niet daarover dat de geesten aan u onderworpen zijn, maar verblijd u erover dat uw namen opgeschreven zijn in de hemel.

LUKAS 10:17-20

Jezus gaf deze zeventig de macht om demonen uit te drijven, en zij gingen eropuit en deden dat. Dat lijkt datgene te zijn wat de meeste indruk op hen maakte. Ze spraken niet per se over de genezingen of andere wonderen die door hun tussenkomst waren verricht, maar die demonen, dat was werkelijk verbazingwekkend.

Mensen werden ongetwijfeld vaak door demonen geterroriseerd. Demonen zijn griezelig. Sommige van de beste horrorfilms die er zijn, gaan over demonische bezetenheid en exorcisme, omdat dat iets griezeligs is. Demonen doen mensen veel kwaad, en zelfs als ze geen specifieke schade aanrichten, zijn ze gewoon griezelig. Het is eng om te bedenken dat demonen in mensen kunnen komen. Het is eng om te denken dat er een geest in huis is of zoiets. Zelfs als je niet bang bent voor iets specifiek, heeft de teistering van de mensheid, van de planeet aarde, door demonen en de duivel mensen in angst gehouden.

We weten dit, omdat stammen die werkelijk in demonen geloven, wanneer zendelingen naar hen toe gaan, door die demonen in angst worden gehouden en geïntimideerd. Er zijn zelfs zendelingen geweest die bij stammen kwamen die het Evangelie nog nooit hadden gehoord, en de oudsten van het dorp zeiden tegen de

zendelingen: ‘Wij wisten dat er ergens een God is Die niet een van deze goden is die wij aanbidden, deze demonen die wij aanbidden. Wij weten dat er een God is Die hoger is dan zij, maar we hebben Hem niet durven aanbidden, uit angst dat de demonen boos op ons zouden worden en ons ervoor zouden straffen.’ Dit zijn gesprekken die sommige zendelingen daadwerkelijk hebben gevoerd met de mensen die zij probeerden te bereiken.

De zendelingen konden hun natuurlijk het goede nieuws vertellen: ‘Jullie hoeven niet bang te zijn voor de demonen. Die God daar heeft hen verslagen, en als jullie voor Hem kiezen, zullen de demonen bang zijn voor jullie.’ Dat is het goede nieuws.

Voordat de discipelen bij Jezus waren, waren zij ongetwijfeld, net als alle anderen, doodsbang wanneer ze met demonische bezetenheid te maken kregen. Nu zeiden ze: ‘Nu zijn zij bang voor ons. De demonen gaan eruit wanneer wij Uw Naam gebruiken. We beginnen ons sterk te voelen, want degenen die ons angst hadden aangejaagd en onderdrukt hadden gehouden, slaan nu voor ons op de vlucht.’

22

Verheug je vooral over je redding

Uiteindelijk zegt Jezus natuurlijk: ‘Verheug je daar niet over.’ Met andere woorden, begin je niet overmoedig of arrogant te voelen vanwege de macht over de demonen die je laat zien. Wees er gewoon blij om dat God je in Zijn boek heeft staan. Wees blij dat je naam in de hemel geschreven staat. Er zijn ook andere geweldige dingen, maar het feit dat God je in Zijn gezin opneemt, is het voornaamste waar je je over moet verheugen, niet de bijzondere krachten die je hebt ontvangen.

Sommige mensen raken zo gefascineerd door tekenen en wonderen, door de macht om te genezen en de macht om demonen uit te drijven, dat ze vergeten dat het opwindendste is dat wij een relatie met God hebben. God heeft ons opgenomen in Zijn boek en in Zijn gezin, Hij heeft ons vergeven en wij behoren Hem toe. Dat is niet saai, maar sommige mensen raken erop uitgekeken en zeggen: „Ik wil iets sensationelers. Ik wil de demonen zien. Ik wil eropuit trekken. Ik wil zien hoe de wonderen worden verricht. Ik wil zien hoe er genezingen plaatsvinden.”

Het is bijna alsof ze denken: „Natuurlijk, mijn naam staat in de hemel geschreven, maar dat is oud nieuws. Dat is iets ouds, iets gewoons. Ik wil gewoon iets nieuws en sexy's en fantastisch en sensationeels om mijn belangstelling vast te houden.” Jezus zei: „Waarom ben je niet gewoon tevreden met wat je weet? Waarom is het niet opwindend genoeg om te weten dat God je in Zijn boek heeft staan, dat je bij Zijn stad hoort en dat je een burger van Zijn Koninkrijk bent?”

23

Satans val en de instorting van zijn rijk

Toen zij zeiden:

Zelfs de demonen onderwerpen zich aan ons in Uw naam, was Jezus' eerste reactie enigszins raadselachtig. Hij zei:

Ik zag Satan als een bliksemschicht uit de hemel vallen.

Wat betekent dat?

Ik denk dat velen van ons aannemen dat Hij terugverwijst naar de oorsprong van satan, die volgens de overlevering wordt gezien als een engel die tegen God in opstand kwam en uit de hemel werd geworpen. Daarom wordt wat Jezus zegt, heel vaak opgevat als: „Ik was erbij toen Lucifer viel. Ik was erbij om dat te zien gebeuren. De duivel was een engel. Hij kwam in opstand. Hij werd iets te arrogant en moest eruit worden geworpen. Ik heb dat zien gebeuren.”

Sommigen denken dat Jezus deze uitspraak deed om hen te waarschuwen voor hun arrogantie: „Pas op dat je hier niet te zelfverzekerd over wordt. Als je ziet dat demonen op jouw bevel weggaan, voel je je machtig en een beetje zelfverzekerd. Pas op. De duivel werd te zelfverzekerd en is daarom uit de hemel geworpen. Ik heb dat zien gebeuren. Ik wil niet dat ik dat bij jullie zie gebeuren.”

Sommige mensen denken dat Jezus' woorden dat betekenen, en het zou passen. Eerlijk gezegd denk ik dat het daadwerkelijk in de context zou passen. Het zou heel goed iets kunnen zijn wat Hij zou zeggen met die betekenis.

Er is echter nog een andere mogelijkheid. Sommige geleerden geloven dat Jezus helemaal niet verwijst naar de oorsprong van satan of naar satans opstand in het begin, maar dat Hij zei: „Jullie hebben hier een demon gezien en daar een demon. Jullie hebben hier een duiveluitdrijving gezien. Jullie hebben gezien hoe een demon voor jullie vluchtte. Wat Ik zie gebeuren, is iets veel groters. Wat jullie in afzonderlijke gevallen zien gebeuren, zie Ik in het grote geheel. Ik zie satan vallen. Ik zag in dit visioen hoe satan gewoon neerstortte. Zijn koninkrijk stort in. Hij valt snel, als een bliksem uit de hemel.”

Ook dit is dus een mogelijkheid: Jezus geeft eigenlijk een soort verklarende uitspraak over wat er achter de schermen gebeurt en wat de discipelen niet kunnen zien. Wanneer Hij zegt: „Ik zag”, bedoelt Hij misschien niet duizenden jaren geleden. Misschien zei Hij: „Op ditzelfde moment zie Ik het gebeuren. Ik zag het in de Geest. Ik zag het in de geestelijke wereld. Satan valt. Dat jullie zeventig eropuit trekken en demonen uitdrijven, is daar slechts een voorbeeld van.” Want Jezus zei elders:

Maar als Ik door de vinger van God de demonen uitdrijf, dan is het Koninkrijk van God bij u gekomen.

LUKAS 11:20

En het koninkrijk van de duisternis zal natuurlijk instorten.

Jezus verwijst dus misschien, bijna bij wijze van verklaring, naar wat er gebeurt zonder dat de discipelen het zien. Maar het gebeurt wel door hun inspanningen en in samenhang met hun inspanningen. Zij spelen een belangrijke rol bij het tot stand brengen hiervan. Zijn uitspraak kan dus op beide manieren worden opgevat.

24

Gezag over de macht van de vijand

In vers 19 zegt Hij:

Zie, Ik geef u de macht om op slangen en schorpioenen te trappen en de macht over alle kracht van de vijand; en niets zal u schade toebrengen.

LUKAS 10:19

Nu betekent dit niet dat je niet zult sterven, niet gemarteld zult worden, je knie niet zult schaven of iets dergelijks. Wat Hij natuurlijk zegt, is dat de demonische machten — de slangen en de schorpioenen vertegenwoordigen alle macht van de vijand, de demonische wereld — je geen kwaad zullen kunnen doen.

Mensen kunnen je kwaad doen, en misschien kunnen demonen je indirect kwaad doen door middel van mensen. Satan nam beslist bezit van Judas, en door het toedoen van Judas werd Jezus gedood. Dat is niet wat Jezus ontkent. Wat Hij zegt, is: „In jullie confrontaties met het demonische geef Ik jullie het gezag om in die confrontaties met de slangen en schorpioenen ongedeerd te blijven. Jullie kunnen die onder jullie voeten vertrappen met Mijn gezag.”

Nu denk ik dat Jezus dat gezag wel geeft, maar dat christenen niet altijd in dat gezag wandelen. Vergeet niet dat Jezus Zijn apostelen dit gezag al eerder had gegeven, en dat er een keer was dat zij geen demonen konden uitdrijven. Hij had hun eerder gezag over demonen gegeven en zij hadden die met succes uitgedreven. Maar bij de man wiens zoon door een demon bezeten was, lukte het hun niet. Zij zeiden:

Toen kwamen de discipelen bij Jezus en zeiden, toen zij alleen waren: Waarom konden wij hem niet uitdrijven?

MATTHEÛS 17:19

Hij zei:

Jezus zei tegen hen: Vanwege uw ongeloof, want voorwaar, Ik zeg u: Als u een geloof had als een mosterdzaad, u zou tegen deze berg zeggen: Verplaats u van hier naar daar! En hij zou gaan, en niets zou voor u onmogelijk zijn.

MATTHEÛS 17:20

25

Leven in Christus' gezag door geloof

God geeft ons gezag, maar dat gezag is blijkbaar slechts zo groot als ons geloof in het gezag van Christus. Daarom geloof ik dat er momenten zijn waarop christenen met dat soort gezag leven, omdat ze het geloof hebben. Ze begrijpen dat ze gezag over demonen hebben en geloven dat ze dit gezag hebben in de Naam van Christus, en ze oefenen het met succes uit. Ik denk dat er andere momenten zijn waarop hun geloof zwak is, net als bij die discipelen die die demon niet konden uitdrijven. Hoewel hun het gezag is gegeven, hebben ze geen geloof in dat gezag. Dat geloof maakt op dat moment niet actief deel uit van hun bewustzijn, en daarom leven ze niet werkelijk met dat soort gezag.

Maar dat gezag is van ons. Johannes zegt in 1 Johannes 4:4:

Lieve kinderen, u bent uit God en u hebt hen overwonnen, want Hij Die in u is, is groter dan hij die in de wereld is.

1 JOHANNES 4:4

En Jakobus zegt in Jakobus 4:7:

Onderwerp u dan aan God. Bied weerstand aan de duivel en hij zal van u wegvlugten.

JAKOBUS 4:7

We hebben dus beslist het gezag om zelfs de duivel zelf rechtstreeks weerstand te bieden en hem weg te jagen. Dat gebeurt niet per se onmiddellijk. Soms moeten we hem een tijdlang weerstaan voordat hij vlucht. Maar het punt is dat wij in die confrontatie het gezag hebben om te winnen. Wij hebben het gezag om hem weg te jagen, en niet andersom.

Toch vallen veel christenen volgens mij ten prooi aan demonen. Ik zeg niet dat ze noodzakelijkerwijs door demonen bezeten zijn, maar zelfs dat zou ik niet uitsluiten. Ik weet niet of dat nooit gebeurt. Maar zelfs wanneer christenen niet door demonen bezeten zijn, vallen ze vaak ten prooi aan het bedrog van demonen of aan verleiding die door demonen wordt veroorzaakt, omdat ze niet met dat soort gezag leven.

Wanneer je Christus gehoorzaamt en op Hem vertrouwt, geloof ik dat je met het gezag van Christus leeft, als je Zijn discipel bent. Je kunt Zijn Naam gebruiken; je hebt die Naam tot je beschikking. Jij bent Hem. Jij bent Zijn lichaam. Hij heeft ons dat gezag in die Naam gegeven. Maar het gebeurt niet zomaar automatisch dat de duivel van mij vlucht, alleen omdat ik 's morgens wakker word. Ik zal strijd moeten voeren. Ik zal geloof moeten hebben. Ik zal een bepaald soort christen moeten zijn, niet alleen in naam.

Er is dus deze belofte van zo'n gezag dat aan christenen wordt gegeven, en dat is iets wonderbaarlijks. Het is goed om te weten dat wij, in een wereld waarin de duivel en zijn demonen rondwaren, niet aan hen zijn overgeleverd. Zij zijn in werkelijkheid aan ons overgeleverd. Maar meestal is dat niet zo, omdat we dat niet weten, niet beseffen of niet geloven. En zo maken de demonen in zeer grote mate nog steeds vrijwel de dienst uit. Johannes zei in 1 Johannes:

Wij weten dat wij uit God zijn en dat de hele wereld in de macht van de boze ligt.

1 JOHANNES 5:19

Maar dat is iets waarvoor ons het gezag is gegeven om het aan te pakken en recht te zetten, als we maar leren wat dat betekent en hoe we dat moeten doen.

We komen terug bij vers 21.

Om verder te lezen

Alle bijbelteksten die in deze lezing aan bod komen, in de volgorde waarin ze gebruikt zijn.

- Lukas 9:51
- Lukas 9:49-50
- Handelingen 19:13
- Mattheüs 7:22
- Mattheüs 7:23
- Lukas 9:50
- Markus 9:39
- Mattheüs 12:30
- Lukas 9:52-56
- Johannes 4:4
- Lukas 9:54
- Lukas 9:55
- 2 Koningen 1:9
- 2 Koningen 1:10
- 2 Koningen 1:13-14
- Mattheüs 14:28
- Lukas 9:55-56
- Lukas 9:57-62
- Mattheüs 10:37
- Lukas 9:61
- Lukas 9:57
- Lukas 9:58
- Lukas 14:26-27, 33
- Mattheüs 19:21
- Lukas 9:59
- Lukas 9:60
- Lukas 9:62
- 1 Koningen 19:20
- Johannes 21:22
- Lukas 10:1

- Lukas 10:4
- Lukas 10:5-6
- Lukas 10:10-11
- Lukas 10:12
- Lukas 10:9
- Lukas 10:13
- Lukas 10:13-15
- Lukas 10:16
- Lukas 10:17-20
- Lukas 11:20
- Lukas 10:19
- Mattheüs 17:19
- Mattheüs 17:20
- 1 Johannes 4:4
- Jakobus 4:7
- 1 Johannes 5:19

Lezing © Steve Gregg / The Narrow Path. Nederlandse vertaling © 2026 Vers voor Vers. De bijbeltekst in deze uitgave is ontleend aan de Bijbel in de Herziene Statenvertaling, © 2010/2016 Stichting HSV.